

ОТ НЮ ЙОРК ДО... СОТИРЯ

... Тълпа деца и възрастни тичат с курки и лопати по волящото сметище след всеки новопристигнал камион и сред мръсотията и смрагта събират празни консервени кутии, които продават за стар метал. Така едва ли може да се изкара повече от неколкостотин лева дневно. В самото село пък могат да се видят съборени тухлени бараки, като тухлите се продават на парче - за да се платят дълговете на обитателите им...

Мрачната картина е от населеното с роми село Сотиря край Сливен. Някои изкарват прехраната си, като берат билки в планината. Точно това село избра Обединеният ромски съюз, за да разпредели хуманитарна помощ по програма на фондация „Отворено общество“. Още сутринта хората се бяха събрали пред барака с гръмкото име Евангелистка църква /очевидно се използва и за селски клуб/ и очакваха камиона. Помощта бе солидна - по гва литра олио, брашно, боб, ориз, сапун, макарони, лютеница... Пък и ромите предпочитат да получат продукти, вместо да ходят някъде да се хранят - имат си свои традиции в готвенето.

Председателят на ОРС Васил Чапразов, председателят на общинската организация Георги Голов, представител на „Отворено общество“, и младежите и девойките от ОРС, които товареха и разтоварваха, бяха посрещнати с ръкопляскания. Кметът на селото също удостои „събитието“ с присъствието си. Който не се е зани-

мавал с хуманитарни помощи, може да реши, че не е голяма работа да раздадеш по един чувал с храна. Но всъщност организацията не е проста работа. Продуктите трябва да се закупят, пренесат в предварително осигурен склад, да се разфасоват, претеглят и разпределят в чувалите. Това си е сериозна хамалогия. Не на последно място - трябва да се охраняват, докато дойде време за раздаването. Трябва, естествено, и транспорт, трябва да се товари и разтоварва. Намериха се хора, които свършиха това доброволно. Списъците бяха изготвени от структурата на ОРС в селото. Бе възприет принципът, че всяко семейство, независимо колко деца има, пълнолетни или не, получава чувал с храна. Същото получават и самотните майки. В раздаването дейно участваха и хората от селската организация. След ръкоплясканията „за чухута Сорос“ /в ромския език тази дума не е обидна/, последваха по-скептични думи за г-н Голов. Чудесно е, че Джордж Сорос в далечната Америка се е сетил за ромите в Сливенско. Чувалът с храна обаче ще помогне да се залъже гладът за две седмици, но няма да реши проблемите, в които ромите могат само сами да си помогнат. Плановите за бъдещето са да се обработват лозя на общинска земя. С това местните роми ще се справят, но в търсенето на пазари и в пласмента очевидно ще им трябва помощ. Според Георги Голов пътят е в учредяването на кооперация или в създаване-

то на звено към съществуваща вече кооперация в съседно село.

И тъй, самото раздаване. До едно време всичко вървеше прилично. Но... до едно време.

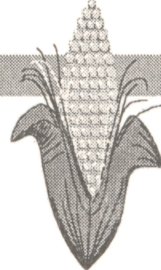
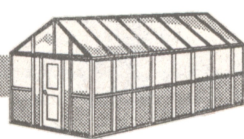
После се оказа, че има пропуснати в списъка. За щастие, организаторите бяха предвидили резерв. Появиха се и измамници. Най-често това бяха пълнолетни деца от получили вече помощ семейства. Подгонените от нуждата „измамници“ пък бяха жестоко осмивани и ругани от съселаните. Стигна се дори до грозни думи, а грозните сцени бяха предотвратени само от бързата и ефективна намеса на хора от ОРС.

В близкото село Трапоклово, където ромите са много по-малко, нещата протеккоха делово, с по-малко емоции и по-малко парадни приказки. Там общината, чийто секретар присъстваше на раздаването, е изразила готовност да предостави на ромите земя за обработване. Хората от ОРС подчертаха, че може да се помогне на тези, които сами си помагат. Няма да се ангажират обаче с настояване за помощ на семейства, на които е предложена земя, но не са я обработили.

... Село, което си изкарва прехраната от сметището. Жени с шалвари, които се кръстят в бараката, наречена Евангелска църква - докато синодите и мюфтийствата се карат кой е по-легитимен, тук едва ли е нагнуквал друг Божи служител, освен пасторът. И това е парче от нашата България.

Сами Поликар

ЗЕМЕДЕЛИЕ

бар няма да остане и следа. За мравките те са почти деликатес...

Ако все пак бръмбарите се появят, знайте, че миризмата на картофените клубени привлича тези гадинки. Ако искате да спасите картофите, покажат ли се зелените стъбълца в картофените лехи, посипете почвата и растенията около тях със стърготини от бреза, трепетлика или смърч. Сменяйте ги през седмица, докато приберете реколтата.

У нас е станало практика защитата на селското стопанство да става чрез пряка намеса: дотации, данъчни привилегии, митнически тарифи, докато в САЩ и раз-

витите капиталистически страни насърчаването на аграрния сектор става предимно чрез вътрешния пазар. Например през 1984 година чрез финансовата реформа Рейгъновото правителство съкрати данъците на населението и дребния бизнес и осигури по-високи доходи за потребителска консумация на вътрешния пазар с повече от 18 % в сравнение с предходната петилетка. В Япония пък беше проведена политика за чиста - без химикали и препарати селскостопанска продукция, която елиминира чуждестранните конкуренти на вътрешния пазар. Това са няколко от многото варианти за използване на добрите идеи от добрите стопани. Вярно е, че тези страни имат традиции и изработен рефлекс за ориентация, които ние тепърва ще възстановяваме.

Прогнозира се продължаващо нарастване на производството, търговията и потреблението на картофи в световен мащаб. Това става заради повишеното търсене от страна на преработващата промишленост за производство на snacks, пържени картопки. Някои от сортовете се използват за храна на животните. Тези, които се насочват към тази култура, няма да сбъркат.

Не закачайте мравките, ако те са в близост с нивата, на която ще садите картофи. Неразрушеният мравуняк е гаранция, че от лаврите на колорадския бръм-